

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1854-08-08)

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "BREV TIL: Heiberg, Johanne Luise FRA: Heiberg, Johan Ludvig (1854-08-08)", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 242. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-L0029225780000048.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Tirsdag, 8. August 1854.

Tak, min kjære Hanne, for Din Beretning om Helligholdelsen af vor Bryllupsdag. Tak for Fiirkløveren og den nydelige Fjer, som er en af de smukkeste, jeg har. Tak, fordi Du havde mig i Tankerne, og Tak for alle Dine venlige Ord. Jeg bringer Din Broder min Tak, fordi han bekrandsede min Caricatur, og Etatsraad Dahl, fordi han lod sit Haar klippe saa tæt, til Ære for Dagen. Naar jeg nu til min fattige Beretning i forrige Brev tilføier, at ogsaa mit Haar var klippet, og, som sædvanlig, saa grundigt, at det vist ikke gav Dahls efter, og endelig, at jeg paa den omtalte Festdag havde den smukke Gulddaase i Lommen, endskjøndt jeg ikke kom til at byde noget Menneske en Priis af den, saa troer jeg, at min Beretning er complet.

Med Hensyn paa Varigheden af Din Cuur, da maa Du naturligviis ene og allene rette Dig efter Lægens Villie og sætte alle andre Hensyn tilside. Dahlerup vil, at jeg formelig skal paalægge Dig at blive borte til Midten af September. Men det forekommer mig, at hverken han eller jeg have Andet at gjøre end at underkaste os Din nuværende Læges Bestemmelse, og hverken forlange Opholdet forkortet eller forlænget. Jeg for min Part forlanger kun, at da Curen synes at gjøre sin gode Virkning, maa Du benytte den i det Yderste, s. 243og heller ikke opgive det sachsiske Schweitz og Dresden, som Du dog begge skal passere paa Hjemveien, men nyde dem fuldstændigt, hvilket just vil være gavnligt efter den tilendbragte Cuur. Desuden veed Du jo ikke, om Du saa snart kommer i disse Egne igjen; Du bør derfor benytte Leiligheden. Vistnok vil Din og Din Broders Udeblivelse skaffe mig endeel Bryderier i Begyndelsen af Saisonen, men det er dog Bagateller imod Din Helbredelse, og da denne er begyndt godt, maa Alt offres, for at Enden kan blive ligesaa god; ellers er jo det Hele spildt. Spille Comedie kunde og burde Du dog ikke før langt ind i September, selv om Du var hjemme. Det siger Dahlerup, og deri troer jeg, at han har Ret. Vistnok begynder den nye Saison med adskillige Vanskeligheder, og i Begyndelsen kan Repertoiret blive knebet nok. Hvad Regning der kan gjøres paa Nielsen, veed jeg endnu ikke; hans Kone er saa svag, at hun vist i meget lang Tid ikke kan gjøre Tjeneste. I det lille dumme Stykke »For evig«, som maatte udsættes i de sidste Dage af forrige Saison, men hvortil Klæderne ligge færdige, tænkte jeg paa at faae Mad. Nielsens Rolle doubleret, men nu har Amalie Price mistet sin Kjæreste, Chiewitz, som døde i Søndags, og Gud veed, naar saa hun er disponibel. 1) Mit Haab hænger nu ved det usikkreste af alle Ankere, nemlig Mad. Fossum, som er rask og skal have Lyst til at synge. Nu gjør jeg for September Regning paa Regimentets Datter, Brama og Bayaderen, samt Norma, men det kommer an paa, om jeg ikke gjør Regning uden Vert, især da Løvenskiolds Opera skal indstudies paa samme Tid. 2) Nu, det maa gaae som det kan, Vor Herre hjælper vel, som saa tidt.

Det Lystspil af Hertz, som jeg nævnede i mit forrige Brev, og som hedder »Den Yngste«, har jeg nu læst, og troer nok, at det kan tage sig ud, naar han gjør et Par Forandringer deri, hvorom jeg allerede har tilskrevet ham. 3) Men er det ikke besynderligt, at han her har faaet fat paa det sammes. 244Sujet, som jeg længe i Stilhed har gaaet og tænkt paa, og nok kunde havt Lyst til at forsøge mig paa, skjøndt jeg rigtignok vilde have valgt en anden Ramme og en anden Handling? Men det Væsenlige er ganske det Samme: En ung Mand, der har levet et tilbagetrukket Liv med indre Beskjæftigelser, og er uden Erfaring i Verden, opdager, at et andet ungt Menneske, som er af modsat Character, og som han længe har levet med som Kammerat og fundet stort Behag i, er en ung Pige, som han nu fatter den hæftigste Kjærlighed til. Hvad jeg havde glædet mig til i min projecterede Bearbejdelse, var at lade denne Opdagelse foregaae paa en fiin og skjøn, og dog mindre effectfuld Maade. Men nu plager Djævelen Hertz, den fine, den delicate Hertz, der lader Opdagelsen skee derved, at den formeentlige Dreng eller Yngling falder ned af en Stige; derved brister Kjolen over Brystet, og den virkelige unge Mand falder i Forundring, idet han mener, at den Skabning kan et Mandfolk ikke have. Det er omtrent som Historien om Generalinde Bülow: »Jens, saae Du min Contenance?« 1) Vel vises denne Passage ikke paa Scenen, og det maa man allerede være Forfatteren meget taknemmelig for; men den fortælles, og det er allerede galt nok, blandt Andet for den Skuespillerinde, som paa denne Maade skal lade sig omtale, og hvem den Skuespillerinde skulde være, behøver jeg ikke at sige. Siden følger en ogsaa meget udelicat Scene, hvor man, for yderligere at overbevise sig om den tvetydige Ynglings Kjøn, sætter ham, eller rettere hende, paa den Prøve at skulle gaae i Bad med den unge Herre, hvilket hun lader, som hun indrømmer, men imidlertid løber bort. Der er ogsaa iforveien, inden Opdagelsen er gjort, megen underlig Snak om, hvorvidt de to unge Mennesker skal have samme Sovekammer eller ei. Det ligger i et saadant Sujets Natur, at det frembyder visse Ideeforbindelser, som ere farlige; men Kunsten skulde netop bestaae i at undgaae dem, eller ved at udhæve de aandeliges. 245Sider af Kjønforskjellen, bringe dem i Forglemmelse, men Hertz har fundet Behag i dem, fremhævet dem og dvælet ved dem med Forkjærlighed. Opdagelsen kan forresten i dette Stykke gjøres paa en anden, af selve Sujettet fremkommende, ganske simpel og passende Maade, som jeg har foreslaaet Hertz. Men hvad han vil sætte i Stedet for Badescenen, veed jeg ikke. — Min Behandling af dette Sujet vilde, uden at rose mig selv, være bleven langt smukkere, men hos Hertz er der til Erstatning nogle comiske Elementer og større Afvexling. Iøvrigt beklager jeg mig ikke over denne Skjæbne, thi det er jo dog meget uvist, om jeg nogensinde var kommen til at udføre min Plan. — Det franske Stykke, som jeg ligeledes har omtalt, har jeg læst endeel af for min Moder; det synes mig temmelig trivielt og kjedeligt, og Oversættelsen er meget slet, men Overskou vil jo omarbejde den, ifald jeg vil have det.

Hos Collins var jeg da i Torsdags, og har naturligviis de kjærligste Hilsener til Dig. 1) Saa elskværdig som han selv er, saa ubehageligt er hans Selskab, og naar, som her var Tilfældet, Fru Ingeborg er fraværende, er det Fandens trivielt at sidde tilbords med Lind og hans Kone, Drewsen, Theodor Collin, Andersen og et Par af

Drewsens Sønner. Eduard og Gottlieb med deres Familier vare ikke tilstede, men den Skade var ikke stor. 2) Bedre morede jeg mig om Løverdagen hos Rottbøll og om Søndagen paa Sølyst. Fra Rottbøll medbragte jeg to ganske specielle Hilsener til Dig, nemlig fra de tvende Conferenceraader Sporon 3) og Kirstein. Efter Bordet gik jeg med Kirstein og Bræstrup hen til Ole Bang, som er alvorlig syg. 4) Han har faaet nogle Bylder i Nakken, og der er megen Frygt for, at den kan være Brandbylder, som ere livsfarlige. Den Aften var han, tiltrods for Pine og Søvnløshed, ret livlig og opvakt, og spurgte blandt Andet meget til Dig. Siden har man ikke faaet Lov at besøge ham, men jeg sender daglig Bud til ham. Imorges løde Efterretningernes. 246bedre, men efter hvad jeg hører af Andre, er Faren ingenlunde overstaaet. Dahlerup har skrevet til Fru Bang om at komme strax, og man venter hende maaskee allerede imorgen. Man maa haabe det Bedste; det vilde i mange Henseender være et uhyre Tab at miste ham.

Imorgen har jeg inviteret Rottbøll til at spise med mig paa en Restauration, som han ikke kjender, og som er god. Jeg havde tænkt at faae Dahlerup med, men under disse Omstændigheder vil det næppe convenere ham, og jeg vil ikke engang spørge ham derom. — Paa Torsdag skal jeg igjen til Sølyst; Peter Bang kommer med sin Familie, men Fru Suhr og Anna Meyer ere ikke med, de ere idag reist til Gjorsløv hos Scavenius, hvor de forblive en Uges Tid. 1) — Jeg kan hilse fra Jfr. Harbou; jeg selv har vel ikke seet hende, men hun har været hos min Moder, og foræret hende en Flaske Bærum, som har bekommet hende saa vel, at hun, efter Folkenes Sigende, nu virkelig kan gaae lidt, naar hun af Andre holdes opreist. 2) Jeg vilde ikke troe det, naar ikke Christensen forsikkrede det, thi forleden saae jeg en Prøve paa hendes Gang, og den var virkelig tragicomisk. Caroline er endnu sengeliggende, men min Moder er saa tilfreds med Marie, at hun ønsker, at Caroline aldrig kom paa Benene. Hun er virkelig ogsaa utrolig flink i denne Tid. Hun besørger sine egne og Carolines Forretninger, og har ovenikjøbet i denne Tid vasket og strøget, uden at min Moder har faaet det at vide, hvilket kun vilde have foruroliget hende.

Jeg løber undertiden vild i, hvad jeg har skrevet og ikke skrevet, og kan derfor risquere at skrive det Samme to Gange, hvilket tillige er Risiko for Dig, som skal læse det to Gange. Saaledes erindrer jeg ikke, om jeg har givet den sidste Besked om Reparationen i Havestuen. Trappen bliver i disse Dage repareret, og synes at blive saa god som ny, thi en ganske ny faae vi ikke, da det er for dyrt. Men saa spares ogsaa Sømændens Inscription. 3) Naar den er færdig, skal den males. s. 247 Ved Loftet bliver Intet foretaget, da Muurmesteren, efter afholdt Synsforretning, indestaaer for, at Loftet er fuldkommen fast, og siger, at selv om det blev gipset paany, og dertil malet (hvilket vilde være en høist ubehagelig Ting), vilde det strax revne igjen, naar der blev fyret i Kakkelovnen. Hvad der var beskadiget i Sovekammerloftet, er allerede gipset og istandsat. Corridoren gipses og hvidtes i disse Dage. Hvad Du forlangte paa den lille Seddel til Caroline, skal blive besørget, enten ved hende eller Andre.

Her blev jeg afbrudt derved, at Phister, som er kommen hjem, sendte mig to udmærket smukke slebne Glas-Pocaler med Laag, til Øl, som det synes af Formen. Jeg veed endnu ikke rigtigt, om Gaven er fra ham, eller om den er fra Dig, medens han selv kun har besørget Transporten. Budet sagde, at han om lidt vilde komme herud, men da Klokken næsten var 7, og jeg endnu ikke havde faaet Middagsmad, og kunde forudsee, at, naar han kom, blev han her den hele Aften, havde jeg ikke Lyst til at modtage ham, men bad Budet sige ham, at jeg just stod i Bregreb med at gaae ud i et nødvendigt Anliggende, hvilket var Sandhed. Men imorgen tidlig faaer han nu et Brev fra mig, hvori jeg takker ham, og beder ham spise med Rottbøll og mig paa Restaurationen. Jeg glæder mig da til at høre hans Beretninger om Dig og Dine Bedrifter i Marienbad. — Hvad jeg saa faaer at høre om Etatsraad Dahl og hans Cour til Dig, veed jeg endnu ikke, men ialfald beder jeg Dig hilse denne mig ubekjendte Mand, og takke ham for den Opmærksomhed, som han viser Dig. — Lev vel!

Din hengivne
J. L. Heiberg.

Fra det Heibergske Hjem

15

s. 248 DIE WALD QUELLE